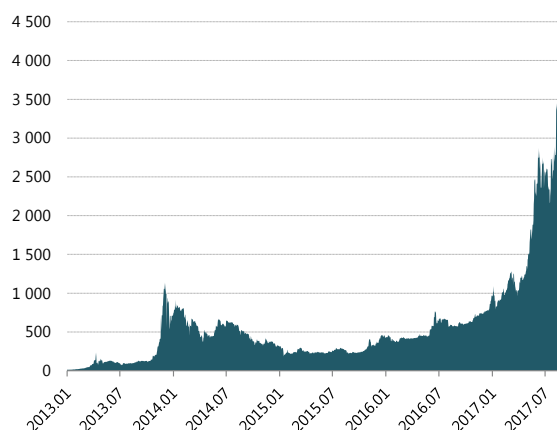

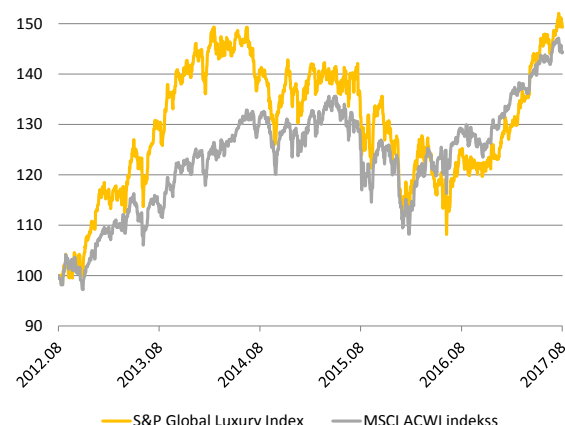
NEDĒĻA FINANŠU TIRGOS

- Bitcoin – prāts vai neprāts?
- Luksusa preču ražotāji ir laimīgi
- Metālu cenas mēra pasaules ekonomikas iesīlšanu

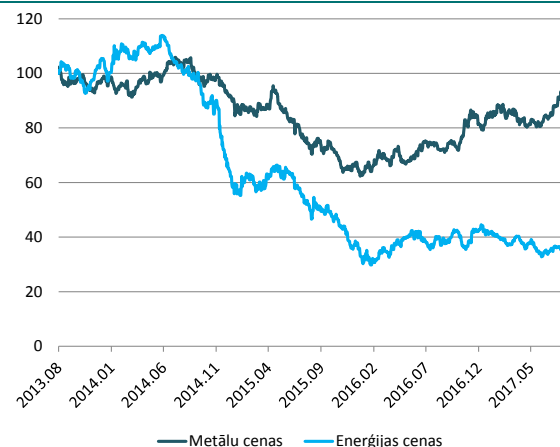
BITCOIN CENA GADA LAIKĀ, USD

S&P LUKSUSA PRODUKTU RAŽOTĀJU AKCIJU INDEKSS UN PASAULES AKCIJU INDEKSS PIECOS GADOS, 2013.08.22=100, USD

BLOOMBERG INDUSTRIĀLO METĀLU UN ENERĢIJAS CENU INDEKSI ČETRU GADU LAIKĀ, 2013.08.22=100

Finanšu pasaules šī gada lielākā sensācija ir kriptovalūtas, no kurām populārākā ir *bitcoin*, kura cena šogad ir augusi vairākkārtīgi. Pasaulē bitcoinus jau lieto 3-6 miljoni privātpersonu un uzņēmumu, bet kopējā visu bitcoinu tirgus cena pārsniegusi 60 miljardus dolāru. Turklāt tiek radītas arvien jaunas kriptovalūtas, arī daļai no tām vērtība aug ļoti strauji. Igaunija, stingri turoties pie savas valsts tēla veidošanas stratēģijas, apsver iespēju emitēt pirmo kādas nācijas radīto kriptovalūtu. Jācer, ka pret to iebildumu nebūs Eiropas Centrālajai Bankai. Ir cilvēki, kuri uzskata, ka ar laiku kriptovalūtas kļūs dominējošas, tādā gadījumā varētu izrādīties, ka arī 4000 dolāru par bitcoinu ir bijis ļoti lēti. Taču vienmēr jāpatur prātā — kāda aktīva pirkšana tikai tāpēc, ka tā vērtība strauji pieaugusi nesenā pagātnē, var nebūt laba ideja. Joprojām ir aktuāls jautājums, kam un cik kriptovalūtas vispār ir nepieciešamas, jo visas galvenās naudas funkcijas – vērtības uzkrāšana, mērīšana un norēķini, esošās “oficiālās” valūtas veic ļoti labi. Taču, pat, ja kriptovalūtas neattaisnos entuziastu karstākās cerības, to pamatā esošajai *blockchain* tehnoloģijai noteikti ir nākotne, piemēram, kā darījumu reģistrēšanas instruments tā var aizstāt notārus.

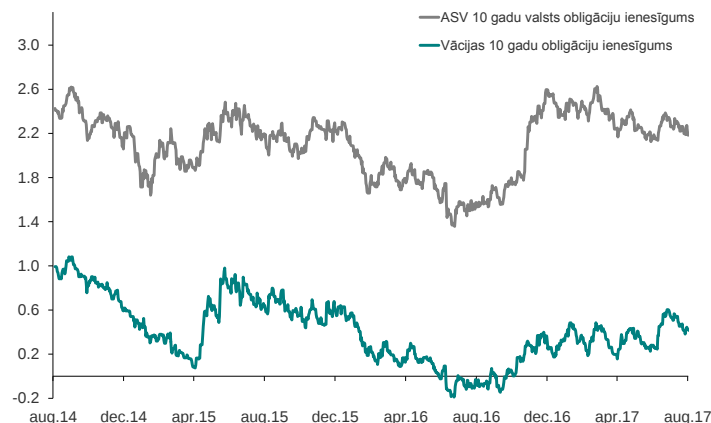
Grūti spriest, vai šajā procesā ir kāds nopelns *bitcoin* vērtības kāpumam, bet labi klājas pasaules luksusa preču ražotājiem. Par viņu tirgus vērtības kāpumu vēsta S&P *Global Luxury Index*, kas augstā sasniedzis vēsturisko rekordu. Šajā indeksā ietvertas 80 luksusa preču ražotāju, tirgotāju un pakalpojumu sniedzēju akcijas. No 2014.gada vidus līdz 2016.gada vidum indeksa vērtība samazinājās, lielā mērā zemo naftas cenu dēļ, jo naftas eksportētājvalstis ir starp lielākajiem luksusa preču tirgiem. Ļaunas mēles arī melš, ka luksusa patēriņu samazināja korupcijas apkarošana Ķīnā. Turpretim aizvadītā gada laikā luksusa ražotāju akciju vērtība augusi straujāk nekā pasaules kopējais akciju indekss (*MSCI ACWI*). Pagājušajā nedēļā pasaules biznesa mēdiji ziņoja par ASV kosmētikas firmas *Estée Lauder* panākumiem. Uzņēmuma apgrozījums 2.ceturksnī gada griezumā auga par 9%, pārspējot analītiķu prognozēto, šī ziņa palielināja uzņēmuma akciju cenu par 4%. Pasaules ekonomikas izaugsme šogad paātrinās, turklāt dārgu preču pieprasījums mēdz augt straujāk par kopējo patēriņu. Taču, kas zina, varbūt gluži vienkārši ir izgudrots mūžīgais dzinējs – luksusa preču ražotāju akciju kāpums veicina luksusa preču patēriņu un tā tālāk?

2007-2008.gadā par pasaules ekonomikas tuvošanos pārkaršanas sliekšnim signalizēja visdažādāko izejvielu – enerģijas, metālu, pārtikas cenu kāpums. Arī pēckrīzes periodā dažādu izejvielu kategoriju cenas draudzīgi virzījās augšup. Taču kopš 2014.gada ir redzama enerģijas un industriālo metālu cenu diverģence, kura šajā vasarā ir pastiprinājusies. Enerģijas cenas zemā līmenī tur tehnoloģiju attīstība, tāpēc pasaules ekonomikas ciklisko pozīciju labāk atspoguļo metāli. Vislielākā ietekme uz tirgu kopumā bijusi varam, tā cena gada laikā pieaugusi par 41%, līdz augstākajam punktam trīs gadus. Šis metāls ir ļoti izteikti saistīts ar pasaules ekonomikas cikliskumu, jo to plaši izmanto celtniecībā (piemēram, 46% no kopējā patēriņa ES, ieskaitot infrastruktūru). Varš ir viens no metāliem, kas iegūst arī no elektroauto ražošanas pieauguma vai tā gaidām. Cenu kāpumu veicinājis arī streiks Eskondidā — Čīles un pasaules lielākajā šahtā (5% kopējās ieguves). Taču augošās cenas savukārt veicina investīcijas, pagājušajā nedēļā *BHP Billiton* vēstīja, ka ieguldīs 2.5 miljardus dolārus, lai par 50 gadiem pagarinātu dzīvi vienai no Čīles lielākajām raktuvēm. Agri vai vēlū ražošanas jaudas sasniegs kritisko punktu un cenas kritīs, lai cik augtu pieprasījums.

14.08.2017 – 18.08.2017 (#403)

NEDĒĻA FINANŠU TIRGOS

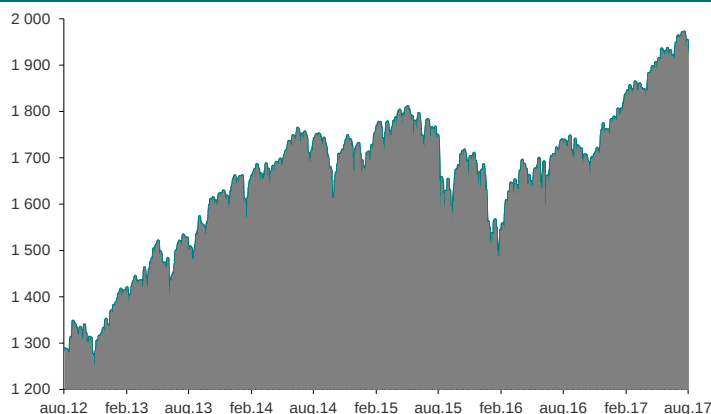
ASV UN VĀCIJAS 10 GADU OBLIGĀCIJU LIKMES (%)

VALSTU OBLIGĀCIJU IENESĪGUMI (18.08.2017)

Termiņš līdz dzēšanai	Ienesīgums, % gadā	Ienesīguma izmaiņas, procentpunktos	
		Nedēļa	1 gads
ASV valdības obligācijas			
2 gadi	1.3054	0.011	0.560
5 gadi	1.7589	0.016	0.595
10 gadi	2.1939	0.005	0.616
Vācijas valdības obligācijas			
2 gadi	-0.703	0.012	-0.090
5 gadi	-0.264	0.033	0.231
10 gadi	0.414	0.032	0.446

PASAULES AKCIJU INDEKSS MSCI WORLD USD

PASAULES AKCIJU TIRGUS INDEKSI (18.08.2017)

Akciju indeksa nosaukums	Valsts	Indeksa vērtība	Vērtības izmaiņa, %	
			Nedēļa	1 gads
S&P 500	ASV	2425.55	-0.6%	11.1%
HANG SENG	Honkonga	27047.57	0.6%	17.9%
DJ EUROSTOXX 50	Eiropa	3446.03	1.2%	16.1%
RTS	Krievija	1027.85	0.5%	6.4%
NIKKEI 225	Japāna	19470.41	-1.3%	17.7%

FINANŠU TIRGUS DATI UN PROGNOZES (18.08.2017)

	18.aug	2017		2018		2018	2019
		3. cet	4.cet	1. cet	2. cet		
Procentu likmes (gada procenti)*							
3 mēnešu EUR (Bloomberg analītiķu prognozes)	-0.329	-0.33	-0.33	-0.31	-0.28	-0.18	
FRS % likme USD (Bloomberg analītiķu prognozes)	1.250	1.25	1.50	1.60	1.80	2.10	
3 mēnešu USD (Bloomberg analītiķu prognozes)	1.315	1.38	1.56	1.71	1.91	2.26	
Valūtas kurss**							
EUR/USD	1.176	1.16	1.17	1.18	1.17	1.20	1.22
Naftas cena ASV dolāri par barelu**							
NYMEX WTI	48.51	50.00	52.05	52.80	52.00	54.00	58.00
Zelta cena ASV dolāri par Trojas unci**							
Zelts	1284.13	1242	1230	1225	1255	1260	1282

Avots: Bloomberg

Pēteris Strautiņš

DNB bankas ekonomikas eksperts

E-pasts: Peteris.Strautins@dnb.lv

Tālrunis: +371 6777 266

21.08. — 25.08.2017 NOTIKUMI

23.08 Eiropas PMI dati
23.08 Eiropas patērētāju noskaņojums
24.08 Liebreitānijas IKP
24.08 ASV esošo mājokļu pārdošana
25.08 Vācijas IFO indekss